

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

---

Факультет журналістики, реклами та видавничої справи

---

Кафедра журналістики, реклами та медіакомунікацій

---

## **Дипломна робота**

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

---

на тему: **«Місія – допомагати: про “малі” й “великі” перемоги волонтерів (серія журналістських матеріалів)»**  
«The mission is to help: about the “small” and “big” victories of volunteers (series of journalistic materials)»

Виконала: студентка денної форми навчання  
спеціальності 061 Журналістика

Лойтра Євгенія Олегівна

Керівник старший викладач Червінчук А. О. \_\_\_\_\_

Рецензент канд. іст. наук, доц. Сидун І. В.

Рекомендовано до захисту:  
Протокол засідання кафедри  
№ \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_

Завідувач кафедри

\_\_\_\_\_  
(підпис)

Захищено на засіданні ЕК № 1  
протокол № \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_  
Оцінка \_\_\_\_\_ / \_\_\_\_\_ / \_\_\_\_\_  
(за національною шкалою/шкалою ECTS/ бали)  
Голова ЕК

\_\_\_\_\_  
(підпис)

**Одеса – 2022**

## **ЗМІСТ**

|                           |    |
|---------------------------|----|
| ВСТУП .....               | 3  |
| ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА.....   | 5  |
| ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА..... | 13 |
| ВИСНОВКИ.....             | 15 |
| БІБЛІОГРАФІЯ.....         | 16 |
| ДОДАТКИ                   |    |

## ВСТУП

Волонтерський рух наразі набуває популярності серед демократичних розвинених країн, в яких громадяни чітко усвідомлюють свою соціальну роль та активно виражають свою громадянську позицію. В Україні розвиток волонтерської діяльності спричинений передусім воєнними діями на Сході України у 2014 році і не вщухає й досі, зокрема через початок повномасштабної війни у лютому 2022 року, адже ситуація вимагає вирішення проблем громадян, які опинилися у важких обставинах.

У наш час під терміном «волонтерська робота» розуміється будь-який вид безкоштовної діяльності, спрямованої на користь людей (як окремих осіб, так і груп), які не є близькими родичами волонтера, а також діяльності, спрямованої на захист довкілля [14].

Сьогодні в Україні існує чимало громадських організацій, до складу яких входять волонтери. Вони займаються різними питаннями та опікуються різними проблемами у соціальній та культурній сферах, а також, меншою мірою, у політиці. Волонтери доглядають за недієздатними особами, займаються реставрацією пам'яток культури, збирають пожертвування, допомагають у проведенні заходів, підтримують військових, внутрішньо переміщених осіб, людей похилого віку, дітей тощо. Наприклад: природоохоронна організація «Грінпіс», міжнародна федерація «Червоний Хрест», український благодійний фонд «Повернись живим», а також низка регіональних організацій, які займаються винятково проблемами свого міста чи області.

На нашу думку, тема волонтерської діяльності є досить **актуальною**, тому що сьогодні в Україні діє 300 тисяч добровольців, що займаються питаннями з різних сфер життя. Вони працюють у складі різних організацій: природоохоронна «Грінпіс», медична «Червоний Хрест», військова «Повернись Живим», а також низці організацій при дитячих будинках, загальноосвітніх установах та інших (наприклад, реставраційні спільноти).

**Мета роботи** — виявити, репрезентувати стан волонтерської діяльності в Україні як феномену сучасності та створити власні журналістські матеріали.

Досягнення поставленої мети потребувало реалізації таких **завдань**:

- проаналізувати рівень репрезентації теми волонтерства у ЗМІ;
- окреслити пріоритетні тези, які варто актуалізувати в межах дипломного проєкту, та обрати оптимальні жанрові форми;
- віднайти джерела, поспілкуватися з експертами та систематизувати отриману інформації для розкриття теми волонтерського руху в Україні;
- створити власні журналістські матеріали.

**Об’єкт дослідження** — волонтерська діяльність в Україні.

**Предмет дослідження** — технологія підготовки серії матеріалів (аналітичної статті, аналітичного інтерв’ю та огляду) про волонтерську діяльність та волонтерський досвід.

**Методи дослідження.** У процесі роботи було використано метод аналізу та синтезу (під час теоретичного аналізу наукової та методичної літератури за темою дослідження, у процесі опрацювання джерел для аналітичної статті та в межах огляду ЗМІ). Також було використано метод інтерв’ю (безпосередньо під час спілкування з героїнею матеріалу).

## ВИСНОВКИ

Волонтерство є важливим феноменом сучасного суспільства. Значимість його та вплив зростають з кожним роком у міру того, як розвиваються технології, відповідальна поведінка приватного сектору, а також унаслідок фактора глобалізації.

Перед початком роботи були поставлені наступні цілі: дізнатися про історію виникнення волонтерства та його роль у сучасному суспільстві, вивчити ситуацію та виявити стан волонтерської діяльності в межах України, проаналізувати засоби масової інформації та створити власні журналістські матеріали, знаходячи додаткову інформацію та розкриваючи питання, актуалізовані вище.

У ході дослідження була вивчена спеціалізована література, законодавча база, ЗМІ різних країн, здійснено аналіз останніх подій і проведення паралелі з наступними сферами життя: економічна, правова, політична, релігійна тощо.

Для написання журналістських матеріалів був проведений моніторинг, налагодження контактів із представниками волонтерської діяльності та інтерв'ю. У результаті було підготовлено три журналістські матеріали аналітичного характеру.

У теоретичній і практичній частинах основний акцент був зроблений на «малих» і «великих» перемогах волонтерів, щоб унаочнити розвиток волонтерства.

Таким чином нам вдалося реалізувати поставлену мету, хоча зазначимо, що воєнний контекст, в якому наразі перебуває Україна та українці, певним чином відобразився на результатах дипломної роботи, зокрема під час спілкування з героїнею інтерв'ю.

## БІБЛІОГРАФІЯ

### Досліджувані матеріали

1. Активістки Жіночого руху «ЗА МАЙБУТНЄ» ініціювали акцію до Дня волонтера. *Кореспондент.net*. 6 грудня 2021. URL: <https://blogs.korrespondent.net/blog/events/4424278/> (дата звернення: 22.11.2021).
2. Благодійність чи шахрайство? *ІКБ*. 30 червня 2018. URL: <https://lse-ikb.com/activities/blog/152-blagotvoritelnost-ili-moshennichestvo> (дата звернення: 22.11.2021).
3. Від коронавірусу померла оперна співачка і волонтерка Олександра Тарасова. *Суспільне*. 2 січня 2021. URL: <https://suspilne.media/241855-operacia-obednanih-misteckih-sil-27-28-travna-u-kievi-projde-blagodijnij-koncert/> (дата звернення: 22.11.2021).
4. Волонтери знайшли дитину, що загубилася на Говерлі. *Українська правда*. 15 серпня 2021. URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2021/08/15/7303933/> (дата звернення: 22.11.2021).
5. Київські студенти запустили марафон добрих справ ДоброДвіж. *НВ*. 26 травня 2021. URL: <https://nv.ua/ukr/kyiv/volonterstvo-v-kiyevi-studenti-zapustili-marafon-dobrih-sprav-novini-kiyeva-50162180.html> (дата звернення: 22.11.2021).
6. Міжнародне волонтерство: куди їздять наші та як живуть потім. *Громадський простір*. 8 червня 2021. URL: <https://www.prostir.ua/?library=mizhnarodne-volonterstvo-kudy-jizdyat-nashi-ta-yak-zhyvut-potim> (дата звернення: 22.11.2021).
7. Не словом, а ділом. П'ять українських волонтерів, які прямо зараз змінюють країну на краще. *НВ*. 5 грудня 2021. URL: <https://nv.ua/ukr/ukraine/events/5-volonteriv-yaki-zminyuyut-ukrajinu-na-krashche-vzhe-sogodni-den-volontera-5-grudnya-novini-ukrajini-50199467.html> (дата звернення: 22.11.2021).

8. Помер легендарний волонтер Сергій Максимець. *УНІАН*. 8 грудня 2021. URL: <https://www.unian.ua/society/pomer-legendarniy-volonter-sergiy-maksimec-novini-ukrajini-11636263.html> (дата звернення: 22.11.2021).

9. Топ-5 волонтерських програм на зиму у теплих країнах. *Твоє Місто*. 19 листопада 2014. URL: [https://tvuemisto.tv/news/top5\\_volonterskyh\\_program\\_u\\_teplyh\\_krainah\\_67339.html](https://tvuemisto.tv/news/top5_volonterskyh_program_u_teplyh_krainah_67339.html) (дата звернення: 22.11.2021).

10. Українське волонтерство — явище унікальне, але не без проблем. *Укрінформ*. 14 листопада 2017. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2324579-ukrainske-volonterstvo-avise-unikalne-jomu-zavdacuemo-suverenitetom.html> (дата звернення: 22.11.2021).

11. У Харкові волонтери зняли ролик про порушення правил дорожнього руху, його показуватимуть на 133 екранах міста. *Гордон*. 29 листопада 2021. URL: <https://gordonua.com/ukr/news/society/u-harkovi-volonteri-znjali-rolik-pro-porushennja-pravil-dorozhnogo-ruhu-jogo-pokazuvatimut-na-133-ekranah-mista-1583635.html> (дата звернення: 22.11.2021).

12. У Харкові відомий волонтер наклав на себе руки: що про нього відомо. *LB.ua*. 6 травня 2019. URL: [https://lb.ua/society/2019/05/06/426222\\_harkove\\_pokonchil\\_izvestniy.html](https://lb.ua/society/2019/05/06/426222_harkove_pokonchil_izvestniy.html) (дата звернення: 22.11.2021).

13. Чарівна пігулка. Як Оля Кудіненко змінює дитячу онкологію. *Українська Правда*. 27 вересня 2016. URL: <https://www.pravda.com.ua/articles/2016/09/27/7121574/> (дата звернення: 22.11.2021).

### **Наукова та навчально-методична література**

14. Бідерман К. Координація роботи добровольців та менеджмент волонтерських програм у Великій Британії: навчальний посібник. Москва: Альфа-М, 2009. 64 с.

15. Богданівська В. Про інклюзивну добровольчість як ресурс з формування культури здорового способу життя: наукова стаття. Абакан: Хакаський державний університет ім. Н. Ф. Катанова, 2016. 10 с.
16. Закон України «Про волонтерську діяльність» від 19.04.2011 № 3236-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3236-17#Text> (дата звернення: 22.11.2021).
17. Певна М. Волонтерство як соціологічна проблема : соціологічне дослідження. *Вісник Сургутського державного педагогічного університету*. Сургут: 2013. Випуск № 2. С. 118-125.
18. Сікорська Л. Організація добровольчої діяльності у міському середовищі: навчально-методичний посібник. Москва: Видавництво Національного інституту бізнесу, 2008. 212 с.
19. Скитьова Г. Школа волонтерів: навчальний посібник. Київ: ВГО «ПОРУЧ», 2016. 166 с.
20. Хайєк Ф. Незалежний сектор. *Суспільство вільних* / пер. з англ. Ю. Колпер. Лондон : Overseas Publications Interchange Ltd, 1990. С. 84-87.
21. Хекхаузен Х. Мотивація та діяльність, 2-е видання. Москва: Сене, 2003. 855 с.